

Op donderdag 1 december kwamen honderden antifascisten op straat in Leuven om te protesteren tegen de 'mars van de haat', de mars van de Nationalistische Studentenvereniging (NSV). De NSV is een neofascistische studentenorganisatie, die niet enkel bekend staat omwille van zijn verwerpelijke ideeën maar ook omwille van aanhoudende geweldplegingen tegen andersdenkenden. Het is dus van zeer groot belang dat er eens te meer tegen deze NSV-aanwezigheid werd geprotesteerd en dat de tegenbetoging veel meer koppen telde dan de extreem-rechtse mars. Toch zijn enkele punten van kritiek op zijn plaats.

De NSV is reeds jarenlang dé kweekvijver van Vlaams Belang-kopstukken. Bovendien is de organisatie een echte promotor van een onversneden fascistisch gedachtengoed: extreem-nationalisme gekoppeld aan pleidooien voor een mono-etnische samenleving (het blanke ras is immers superieur) en economisch solidarisme (sociale tegenstellingen ontkennen, allen samen voor de volksgemeenschap, voor een vernietiging van het syndicalisme en linkse politieke stromingen). De NSV en zijn skinheadvrienden zijn deel van de knokploegen die het Vlaams Belang omringen. Indien het VB ooit aan de macht zou komen, zijn het allicht deze groepen die de raids zullen starten op etnische, politieke en culturele minderheidsgroepen. Het is dus van uiterst groot belang om in tijden waarin het VB hoge electorale scores laat optekenen, toch kordaat te blijven protesteren tegen NSV en co. Als dit genootschap door de straten trekt, is het de verdomde plicht van alle linkse en progressieve mensen om een luide proteststem te laten horen. Fascistische stoottroepen mogen nooit gebanaliseerd worden.

Het is dus hoe dan ook een succes dat er voor het zoveelste jaar op rij een tegenbetoging op poten werd gezet en dat die voor het zoveelste jaar op rij een pak méér volk trok dan de NSV-mars zelf. Goed was ook dat er een comité werd gevormd, waarin verschillende linkse organisaties samenwerkten. Het comité heette "Leuven fascismevrij" en de belangrijkste organisaties erbinnen waren Comac (PvdA-jongeren), LSP en SAP. Ook de betoging drukte die antifascistische eenheid voor een stuk uit: er reden geluidswagens mee van die drie politieke stromingen en er stapte zelfs een redelijk groot anarchistisch blok mee op.

De actie kreeg een behoorlijke echo in de nationale en de regionale pers. Woordvoerders van "Leuven fascismevrij" werden geïnterviewd door tv, radio en kranten. Bovendien kwam in die persbijdragen vrij goed tot uiting dat de rellen die achteraf in het stadscentrum plaatsvonden in eerste instantie uitgelokt werden door de rechtse manifestanten. Over die rellen en het aandeel van de linkse activisten erin kan je een hele boom opzetten. Naar het stadsbestuur toe moeten we echter vooral duidelijk maken dat het simpelweg onmogelijk is om enkele honderden fascist en skins door de straten te laten marcheren zonder dat er rellen mee gepaard gaan. Wat houdt een stadsbestuur onder leiding van een socialist eigenlijk tegen om duidelijk te maken dat een dergelijke mars gewoon niet welkom is in Leuven?

De SAP zelf is tevreden over haar inbreng in het comité en haar interventie in de betoging. De SAP ontwierp de affiche van het comité, zorgde voor 50 bordjes van het comité in de betoging, maakte de stewardbandjes aan en verstuurde de perscommuniqués van het comité. In de betoging zelf was er een geluidswagen van de SAP, animeerde we een behoorlijke groep in de staart van het peleton en deelden we een SAP-pamflet uit.

Zwaktes

Toch waren er zeker ook zwaktes aan de anti-NSV betoging in Leuven. We gaan er niet té diep op in, gezien we vinden dat die eerst en vooral eens rond een vergadertafel moeten besproken worden. Het is echter belangrijk om lessen te trekken, willen we in onze stad een sterke antifascistische beweging van de grond krijgen, met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Ten eerste is er te weinig geïnvesteerd in de opbouw van het comité zelf. Om een daadkrachtige

antifascistische beweging op te bouwen, is het simpelweg noodzakelijk om een comité op te bouwen met méér componenten van de linkerzijde, met de vakbonden, met sociale bewegingen, met buurtwerkingen, met méér studentenorganisaties etc... Vorig jaar onstond er in Leuven bijvoorbeeld het comité "Leuven Open Stad", dat eveneens een antifascistische betoging organiseerde. Terwijl het de SAP was die het initiatief nam voor dat comité, werkten uiteindelijk ACV en ABVV maar ook Attac, 11.11.11, Wereldwinkels en zelfs Loko mee in het comité. De strijd tegen het fascisme is een strijd waarvoor alle antineoliberales krachten van de linkerzijde moeten verzameld worden en niet enkel radicaal links. Indien je het niet bij één actie tegen de NSV wil houden, maar effectief wil werken aan een brede campagne tegen extreem-rechts en de tegen de voedingsbodem van het electorale succes van extreem-rechts (nl. de neoliberale politiek), dan zal je een bredere basis nodig hebben dan enkel en alleen radicaal links. Je zou kunnen stellen dat het voor "Leuven Fascismevrij" wat te kort dag was om zo'n brede antineoliberales en antifascistische eenheid te realiseren maar het probleem is dat de weinige andere krachten die zich meldten bij "Leuven fascismevrij" uiteindelijk het comité de rug toekeerden omdat ze er niet voldoende openheid vonden. Inderdaad, zo'n linkse samenwerking uitbouwen vereist een voorzichtige aanpak, energie en tijd.

Dat uitte zich ten tweede ook in de betoging en het aantal deelnemers. Hier raken we een heikel punt. De pers vermeldde unisono het cijfer van "600 tegenbetogers". De PvdA vermeldt op haar site het cijfer 1000 en de LSP verdubbelt vlotjes het cijfer van de pers tot 1200. Wij hebben met verschillende militanten de betoging van kop tot staart gevolgd en het lijkt ons verstandig om af te ronden tot 1000. Dat is lang niet slecht. Maar het verleden leert ons wel dat het potentieel voor dergelijke acties in Leuven groter is. Het gros van de betogers waren onafhankelijke studenten. Buiten de drie partijen die het comité vormden was er in feite enkel maar een zichtbare aanwezigheid van anarchisten. Geen vakbonden, geen NGO's, geen studentenorganisaties, geen buurtwerkingen etc. Het is natuurlijk normaal dat in een betoging tegen een mars van extreem-rechtse studenten voornamelijk studenten zelf meelopen, maar de link met de inwoners van Leuven en hun leefwereld leek dit keer compleet te ontbreken. Met andere woorden: met een bredere aanpak en een actievere rol voor het comité zelf hadden we misschien wel het dubbel aantal mensen op de been gekregen.

Tot slot was er de houding van de LSP. Het is niet onze bedoeling om een partijtje armworstelen met de LSP te ontketen. Toch vinden we dat deze organisatie in de voorbereiding van deze betoging onredelijke exclusieven heeft gesteld. Zo heeft ze bijvoorbeeld de "pole position" in de betoging opgeëist, gezien ze naar eigen zeggen een "autoriteit" heeft op het vlak van anti-NSV betogingen. Niemand zal ontkennen dat LSP verdiensten heeft op dit vlak maar een autoriteit eis je niet op maar krijg je toegekend door anderen. In de betoging zelf was de LSP misschien wel goed aanwezig, maar ze was gewoon één van de politieke delegaties, en niet eens de grootste. Hoe dan ook was er tijdens de betoging niets dat deze voorkeursbehandeling zou rechtvaardigen. Bovendien heeft de LSP verhinderd dat er een geluidswagen en een geanimeerde groep van het comité zelf zouden zijn in de actie. Dat lag nochtans perfect binnen de mogelijkheden en het zou de mogelijkheid hebben geboden om het comité "Leuven Fascismevrij" verder uit te bouwen ook na de actie. We hebben de indruk dat de LSP dit enkel en alleen afgeblokt heeft om de eigen kopplaats niet te verliezen. Als enkel het organisatiebelang meespeelt en op geen enkele wijze het belang van de beweging in zijn geheel, ben je niet bezig met de opbouw van een antifascistische beweging. Van Trotskisten zou je aannemen dat ze hun antifascistische geschiedenisles beter zouden geleerd hebben.

Jammer genoeg zijn het dit soort van exclusieven die een normale samenwerking onmogelijk maken. LSP eiste de kop van de betoging met het argument dat zij toch het talrijkst zouden zijn. Nog los van het feit dat dit niet juist is gebleken, kan je je afvragen hoe je ooit een normale en positieve samenwerking kan aangaan op basis van dit soort van argumenten. De SAP vindt alvast dat een klein VZW'tje dat weerwerk biedt in een volkswijk een even prominente plaats in de betoging verdient als elke radicaal linkse partij. Het zijn dat soort praktijken die organisaties en mensen doen afhaken. Het zijn dat soort praktijken die verhinderen om een brede en invloedrijke antifascistische beweging op te bouwen.

Sterktes en zwaktes van de anti-NSV betoging van 1 december

Contributed by David Dessers

zondag, 04 december 2005 - Last Updated zaterdag, 26 mei 2007

Hieronder enkele foto's van de SAP-groep. Meer foto's die een representatief beeld geven van de betoging vind je elders op het internet, b.v. op www.indymedia.be.